

دکتر تنهایی،

تنها جامعه‌شناسِ بلومرگرای ایران

تألف:

دکتر حمید، صنعت‌جو

انتشارات عمیدی

سرشناسه
عنوان و نام پدیدآور : دکتر تنهایی، تنها جامعه‌شناس بلومرگرای ایران
مشخصات نشر : تبریز: عمیدی، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری : ۴۸ص: ۱۴/۵×۲۱/۵ س.م.
شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۷۹۰۳-۰۱-۱
وضعیت فهرست نویسی : فیبای مختصر
یادداشت : فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی:
<http://opac.nlai.ir> قابل دسترسی است
شماره کتابشناسی ملی : ۲۸۱۳۲۶۳

- ✓ عنوان کتاب : دکتر تنهایی، تنها جامعه‌شناس بلومرگرای ایران
- ✓ تألیف: دکتر حمید صنعت
- ✓ نوبت چاپ : اول ۱۳۹۴
- ✓ تعداد صفحات : ۴۸ صفحه رقعی
- ✓ لیتوگرافی: چاردیز
- ✓ چاپ : اعظم
- ✓ صحافی: امین
- ✓ ناشر : انتشارات عمیدی
- ✓ شمارگان : ۱۰۰۰ نسخه
- ✓ شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۹۰۳-۰۱-۱
- ✓ قیمت: ۴۰۰۰ تومان

مراکز پخش :

تبریز، خیابان امام، بازار بزرگ تربیت، طبقه پایین، پلاک ۴۰ - انتشارات عمیدی، تلفن ۵۵۳۵۹۶۱
تهران، میدان انقلاب، خیابان دکتر قریب، بعد از فرصت شیرازی، پلاک ۷، کتابیران، تلفن: ۶۶۵۶۶۵۰۹

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۷	مقدمه
۱۱	فصل اول: دلالت مسائلان هربرت بلومر در جهان
۲۳	فصل دوم: علل گرایش هربرت بلومر به هربرت بلومر
۳۹	نتیجه گیری
۴۳	کتابنامه
۴۷	آثار نویسنده

کتاب پیش‌رو، دربارهٔ علل و دلایل گرایش دکتر تنهایی، به هربرت بلومر، جامعه‌شناس پُر آوازه آمریکایی است؛ گفتنی است که من در سال‌های ۱۳۷۱ و ۱۳۷۲، در مقطع کارشناسی ارشد، در دانشگاه تربیت مدرس، دانش‌جوی دکتر تنهایی بودم و دروس بینشهای جامعه‌شناسی ۱ و ۲، و تاریخ اندیشه‌های انسان‌شناسی را با ایشان گذرانده‌ام و باید صادقانه اعتراف نمایم که کلاس‌های درس ایشان، حقیقتاً بسیار قابل استفاده بوده و بنده تا قبل از ایشان، استادی را به این طرز نادر نمی‌دیدم که نظریه‌ها را به خوبی او فهمیده و بالاتر از آن، کاملاً درونی کرده باشد. رابطه و پیوند درونی دیدگاه‌ها و مکاتب مختلف جامعه‌شناختی را دقیقاً کشف می‌کرد و آنها را به زبانی روشن، شیوا، سلیس و در حقیقت، به شکل و شیوه‌ای نو، با باریک و ابتکاری طرح و عرضه نماید؛ ولی، همیشه این پرسش برایم مطرح بود که این است که ایشان، چرا این همه دلبسته و شیفتهٔ هربرت بلومر است و چرا اساساً این ورگ و خصیصه، در دیگر استادان این رشته، بدین شدت و غلظت دیده نمی‌شود؟ گونه‌ای که حتی این علاقمندی و رغبت وافر او، به هربرت بلومر، آنچنان شدید بوده و هست که او را، حتی واداشته است که آثارش را نیز به شیوهٔ بلومری تدوین و تنظیم کرده و بسان او هم، مسائل و پدیده‌های اجتماعی و فرهنگی

را تحلیل و تفسیر نماید و باز هم، این پرسش بطور جدی برایم مطرح بوده است که اگر وی، حقیقتاً مرید و دوستدار واقعی هربرت بلومر بوده و هست چرا، از اساسی‌ترین ویژگی و خصلت وی و دیگر متفکران بزرگ، تبعیت نکرده و نمی‌کند یعنی، حتی خود بلومر، نیز همچون سایر اندیشمندان برجسته، ضمن مخالفت با برخی از صاحب‌نظران و موافقت با پاره‌ای از آنان، در مسائل اساسی، به هیچ روی باقی نمانده و از آن بسیار فراتر رفته است؛ چنانکه خود بلومر، هرچند بارها و بارها، اعتراف می‌نماید که جورج هربرت مید، را تا حدی خویش دانسته و می‌داند ولی از او کاملاً خیلی پیش افتاده و در واقع، بر تعبیر درست‌تر، وی را پشت‌سر نهاده است ولی، دکتر تنهایی، بدین شیوه، به هیچ روی، عمل نکرده است؛ البته ایشان به بسط و توسعه نظریه او پرداخته و حتی چنانکه در کتاب جامعه‌شناسی معرفت و معرفت‌شناسی نظریه هم آورده است، بر اساس تأیید از آراء پروفیسور هربرت بلومر، با تمام ترکیب‌های نظری وی، و نظریه‌های جامعه‌شناسانی چون مارکس، وبر، زیمل، مید، میلز، گروویچ و فرم پیرایش یافته و در پنجره هستی‌شناختی ادراک وحدت وجودگرایانه، فرا نظریه جامعه‌شناسی تفسیرگرایی رادیکال را مطرح کرده است و در کاربری‌های روش‌شناختی نیز از قالب‌های مرتن، کالینز، بودن، بوریکو، گافمن، لائر و گولدنر استفاده کرده است و از آن در مطالعات جامعه‌شناسی تاریخی و مطالعات قشربندی

و سازمان اجتماعی و همچنین تفکیک یافتگی ساختاری و سازمان سامانه مدرنیته، نیز بهره جسته است (تنهایی، ۱۳۹۱: ۲۲۴-۲۲۳)؛ ولی، هیچکدام اینها، به قول آیت الله جوادی آملی، نوآوری اصلی و مبنایی نبوده (آملی، ۱۳۸۷: ۱۲۷) و در یک کلمه، تفکر اصیل محسوب نمی شود و چنانکه ریچارد رورتی، فیلسوف نئوپراگماتیست آمریکایی، هم، درباره خویش گفته است: «فکر نمی کنم چیزی به نام تفکر رورتی، وجود داشته باشد. من افکار و اندیشه های اصیلی ندارم. من تنها برخی افکار را از افراد دیگر گلچین می کنم و آنها را در الگوهای دلخواه خودم می چینم.» (رورتی، ۱۳۸۸: ۳۲) درست، به همین سبب، نیز، دکتر تنهایی، افکار اندیشمندان برجسته خاصه بلومر، را در کنار هم دیده رآنها را مورد استفاده قرار داده است؛ بی شک، چنین تلاشهای نظری، ضمن ابرام فراوان به دکتر تنهایی، نظریه پردازی مبدعانه به معنای واقعی آن، محسوب نمی شود و چنانکه، در کتاب جامعه شناسان ایرانی و تفکر جامعه شناختی هم آورده ام با چنین کوششها و تلاشها و جد و جبهدهای تئوریک، جامعه شناسی در ایران، به هیچ روی، تکان نخورده و جامعه شناسان کشورمان نیز، در رشد پیشرفت و شکوفایی این رشته، در سطح بین المللی، حقیقتاً هیچگونه مشارکت و مساهمتی، نخواهند داشت؛ آری، تأمل، درباره این پرسشها بود که منجر به شکل گیری کتاب کم حجم و فشرده کنونی شد که هم اینک، پیش روی

شما خوانندگان ارجمند و محترم است. گفتنی است که این وجیزه، از
 دو فصل مرتبط به هم تشکیل یافته است که در فصل نخست، برای پرهیز از
 یکسونگری، دلایل کلی مخالفان هربرت بلومر را بیان کرده‌ام و در فصل
 دوم، نیز علل گرایش دکتر تنهایی به این جامعه‌شناس مشهور آمریکایی را
 باختمار کاویده‌ام و در آخر هم، بعنوان جمع بندی و نتیجه گیری نهایی،
 براساس آثاری که پیشتر در این زمینه، نوشته‌ام خاصه کتابهای جامعه‌شناسان
 ایرانی و به‌ویژه جامعه‌شناختی و جامعه‌شناسی، بازتاب تفاوت ماهوی جوامع،
 نظر خویش را نیز مورد شفاف و روشن، در این خصوص، عیناً ذکر کرده‌ام.
 در خاتمه، نگارنده امیدوار است که این نوشته ناچیز، جامعه‌شناسان و
 دانشجویان عزیز و ارجمند را به ابداع نظریه اصیل تشویق نموده و آنان را از
 هرگونه برخورد و رویارویی منفعلانه و مللانه با آراء و اندیشه‌های
 متفکران مشهور حقیقتاً مانع گردد که اگر واقعاً چنین اتفاقی بیافتد، نگارنده
 خود را کاملاً مأجور خواهد یافت.